

Oparno, okr. Litoměřice, Ústecký kraj

Pravěké a středověké lomy na kámen

(150–50 př. Kr., raný středověk)

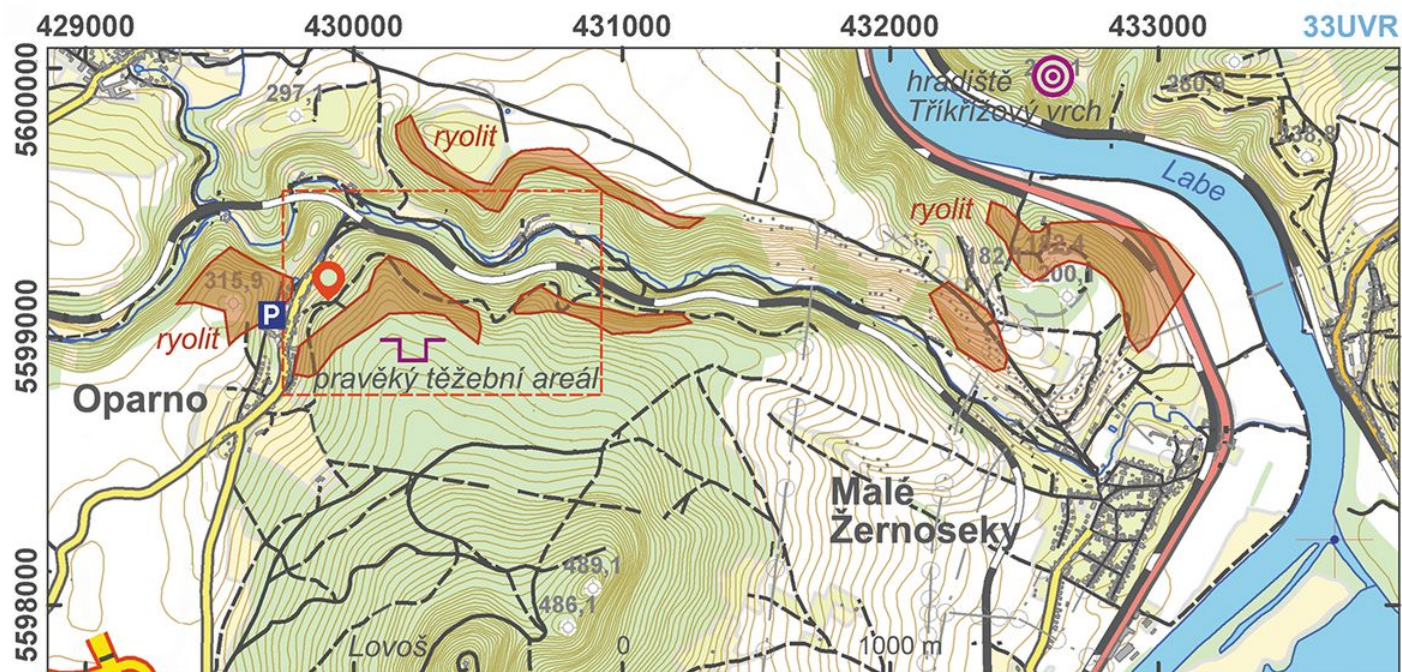

V těsném sousedství Oparna se rozkládá rozsáhlý areál těžby kamene pro výrobu rotačních mlýnů. Rotační mlýny neboli žernovy se skládaly ze dvou kamenů (pevného a pohyblivého), mezi nimiž bylo mleto obilí. Představovaly významnou technologickou novinku, která v době laténské nahradila starší drtidla, běžnou součástí domácnosti se však staly až v raném středověku. Jejich výroba a distribuce vyžadovaly poměrně složitou společenskou organizaci; v době laténské se totiž surovina na výrobu žernovů těžila pouze na několika místech v Čechách a po základním opracování byla exportována na vzdálenost i více než 100 km. Podle velikosti jam a nalezených polotovárů byla východní část lomů u Oparna využívána v době laténské, západní v raném středověku. V okolí pravděpodobně fungovala řada dalších, dosud nepopsaných těžebních areálů.

Literatura: Zápotocký 1969; Waldhauser 1981, 2012b.

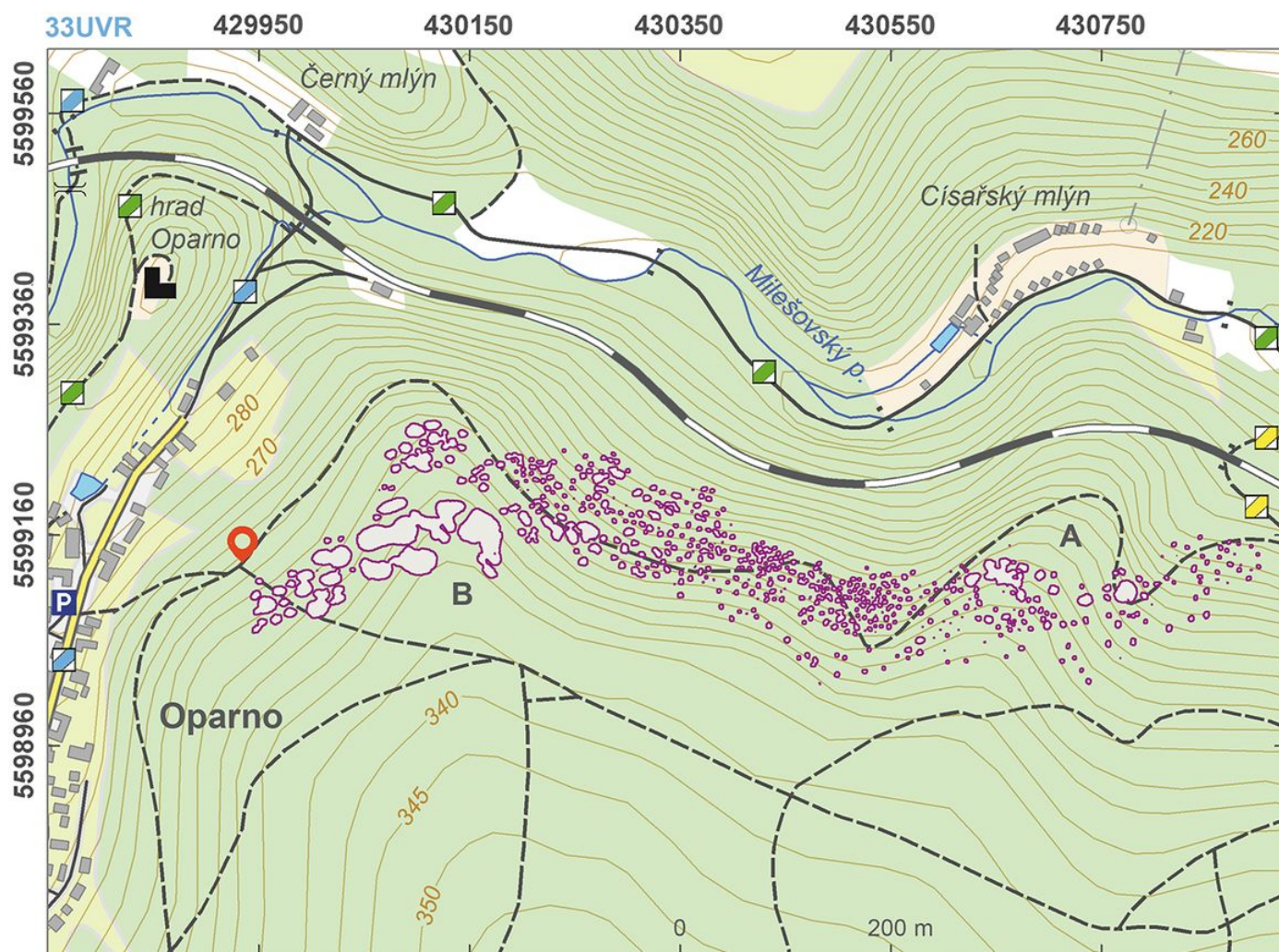
Navigační bod: N 50°32'23.71", E 14°00'40.17" (počátek těžebních jam).

Vysvětlivky k mapám: A – východní část lomu z doby laténské; B – západní část lomu z raného středověku.

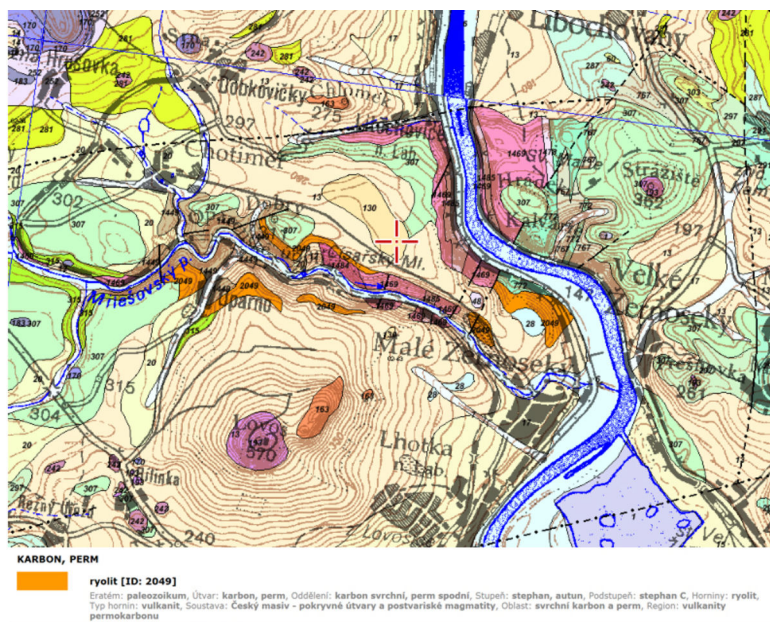
Přístupová mapa.

Podle Kuna a kol. 2014.

Plán lokality.

Podle Kuna a kol. 2014.

Výchozy ryolitu v okolí Oparna.

Podle www.geologicke-mapy.cz.

Oparno, čp. 22, za níž odbočuje cesta k těžebnímu areálu.

Foto M. Kuna, 2014.

Polotovar žernovu v okolí těžebních jam.

Foto M. Kuna, 2014.

Polotovar pravěkého žernovu.

Foto M. Kuna, 2014.

Polotovar žernovu.

Foto M. Kuna, 2014.